

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Volkovou ve věci

žalobce: X. T. N.
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 11. 2024, č. j. OAM-1581/VL-VL12-VL15-PS-2024, o zajištění cizince,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 11. 2024, č. j. OAM-1581/VL-VL12-VL15-PS-2024, **se ruší.**
- II. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- III. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce včasnou žalobou ze dne 5. 12. 2024, doručenou Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) dne 9. 12. 2024, brojil proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 11. 2024, č. j. OAM-1581/VL-VL12-VL15-PS-2024 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zajistil žalobce v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), přičemž dobu trvání zajištění podle § 46a odst. 5 zákona o azylu stanovil do 14. 3. 2025.

II. Napadené rozhodnutí a skutečnosti, které mu předcházely

2. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že dne 22. 11. 2024 Policie České republiky provedla pobytovou kontrolu v obci T. na ubytovacím zařízení M. G., při této příležitosti zkontrolovala i totožnost žalobce. Ten předložil cestovní doklad Vietnamu a maďarské povolení k pobytu s platností do 5. 5. 2025. Následně policie zjistila, že Maďarsko dne 9. 9. 2024 vydalo rozhodnutí o navrácení se lhůtou pro vycestování do 16. 9. 2024. Protože žalobce svou povinnost vycestovat nesplnil, byl z Maďarska vyhoštěn.
3. Rozhodnutím ze dne 24. 11. 2024, č. j. KRPM-159822-23/ČJ-2024-140022-SV, Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje (dále jen „krajské ředitelství“), žalobce zajistila za účelem vycestování. Doby zajištění stanovila na 40 dní ode dne omezení osobní svobody.
4. Z protokolu o podání vysvětlení, sepsaného ve smyslu § 167 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) dne 24. 11. 2024 krajský soud zjistil, že žalobce je státním příslušníkem Vietnamské republiky, je ženatý, má pět dětí, jeho rodina žije ve Vietnamu. Žalobce vycestoval 18. 7. 2024 z Vietnamu do Maďarska, již 19. 7. 2024 však odcestoval do České republiky, do tržnice Sappa v Praze. Tam si přivydělával jako brigádník, následně pracoval jako pomocník na stavbě. Nikoho blízkého v České republice nemá. Nebylo mu známo, že měl povinnost do 16. 9. 2024 vycestovat z území Evropské unie. Žalobce doplnil, že ve vlasti je mu zaručena osobní bezpečnost, právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces, jeho věc může projednat nezávislý soud. Je zdravý, neléčí se s žádným onemocněním, k České republice nemá žádné vazby, ani vyživovací povinnost vůči nějaké osobě.
5. Dne 25. 11. 2024 podal žalobce žádost o mezinárodní ochranu. V žádosti neuvedl žádné důvody, proč by mu měla být mezinárodní ochrana udělena.
6. Při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 28. 11. 2024 žalobce sdělil, že ve Vietnamu nebyl členem politické strany, nebyl politicky aktivní. Z Vietnamu vycestoval do Maďarska a následně do České republiky, kde měl domluvenou práci. V Maďarsku pobýval jen jeden den. Dodal, že proti němu nebylo v minulosti vedeno žádné trestní stíhání, a to ani v České republice, ani v zahraničí. K důvodům pro podání žádosti uvedl, že je ve vlasti zadlužen u soukromé osoby a má obavu se tam vrátit. Manželka a děti jsou nemocné, musel zastavit majetek a nemovitost, aby si rodina měla možnost koupit léky. Odcestoval do zahraničí, aby si našel práci a mohl dluhy ve vlasti splácet. Nemůže se do vlasti vrátit, neboť fyzická osoba jej ohrožuje na životě kvůli nesplácení dluhů.
7. Součástí správního spisu je opis evidence rejstříku trestů fyzických osob, ze kterého vyplývá, že nejsou žádné informace o odsouzení žalobce.

8. Dne 26. 11. 2024 rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Popsal pobytovou historii žalobce v České republice a v Maďarsku. Uvedl, že žalobci bylo v Maďarsku uloženo správní vyhoštění a je veden v Schengenském informačním systému od 21. 8. 2024 jako příslušník třetí země, na kterého se vztahuje maďarské rozhodnutí o navrácení vydané dne 9. 9. 2024 s lhůtou pro vycestování 16. 9. 2024. Tvrzení žalobce, že nevěděl o povinnosti vycestovat z území Evropské unie, je pro posouzení věci irelevantní. Žalobce neuvedl objektivní překážky pro vycestování do vlasti, pouze zmínil, že dluží peníze soukromé osobě, což však může řešit skrze pomoc úřadů ve vlasti. Žádné jiné informace o tom, co by mu ve vlasti mohlo hrozit, neuvedl. Žalobce nemá v České republice žádné závazky, jeho rodina se nachází ve Vietnamu. Žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu až po zadržení policií, žalovaný tak měl za prokázané, že žalobce požádal o azyl pouze proto, aby zmařil nucený návrat do vlasti. Žalovaný se dále zabýval tím, zda je možné žalobci uložit zvláštní opatření dle § 47 zákona o azylu.
9. Následně žalovaný v napadeném rozhodnutí vysvětlil, že je přesvědčen, „že by žadatel mohl svým chováním představovat nebezpečí pro veřejný pořádek v rámci ČR a současně nelze účinně uplatnit zvláštní opatření dle § 47 zákona o azylu, a proto správní orgán sbledal naplnění podmínek stanovených ustanovením § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu“.

III. Žaloba

10. Žalobce v žalobě brojil proti tomu, že se napadené rozhodnutí se nezabývalo individuálními okolnostmi případu žalobce, bylo zmatečné a postrádalo individuální posouzení věci. Dále nesouhlasil s tím, že žalovaný žalobci napadeným rozhodnutím neuložil zvláštní opatření a zajistil jej na nepřiměřeně dlouhou dobu. Žalobce obecně namítal, jaké jsou podmínky uložení zvláštních opatření podle zákona o azylu a následně, aniž by uvedl konkrétní skutečnosti vztahující se k žalobci, měl za to, že žalobce naplňoval podmínky pro uložení zvláštních opatření a neměl být zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců.
11. Žalobce dále brojil proti délce zajištění. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2024, č. j. 9 Az 38/2004 (sic!), podle kterého od 1. 7. 2023 žalovaný může stanovit dobu zajištění v délce 180 dní, ale nelze tak učinit pouze s odkazem na zákonnou úpravu. Žalobce následně, taktéž zcela obecně, namítal, že žalovaný měl v napadeném rozhodnutí stanovit kratší dobu zajištění a teprve následně, pokud by to bylo potřeba, přistoupit k jejímu prodloužení.
12. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil.

IV. Vyjádření žalovaného

13. Ve vyjádření k žalobě ze dne 12. 12. 2024 žalovaný uvedl, že s žalobou nesouhlasí, neboť se namítaných porušení zákonných ustanovení nedopustil a je přesvědčen o tom, že je z napadeného rozhodnutí jasné seznatelné, z jakých podkladů vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. V napadeném rozhodnutí popsal řádně skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů shledal naplnění podmínek pro zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců stanovených v § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Žalovaný má za prokázané, že propuštění žalobce ze zařízení pro zajištění cizinců a vedení správního řízení ve věci mezinárodní ochrany bez omezení svobody žalobce by mohlo ohrozit veřejný pořádek

v České republice, neboť u žalobce lze důvodně předpokládat jeho pokračující hrubé nerespektování českého právního řádu, což prokázal mj. i svou neochotou vycestovat z území Evropské unie.

14. Žalovaný v napadeném rozhodnutí rovněž posoudil, zda lze žalobci uložit zvláštní opatření dle § 47 zákona o azylu. Dospěl ale v této souvislosti k negativnímu závěru. Žalobce přiznal, že přechodně pobýval na různých místech České republiky a nemá tudíž motivaci být žalovanému k dispozici pro potřeby správního řízení na konkrétně určitelném a stabilním místě. Žalobce není v současné době v České republice nikde hlášen k pobytu, nebyl schopen uvést ani stabilní adresu svého pobytu před jeho zajištěním. Nelze tedy očekávat ani možnost jeho pravidelného docházení na pracoviště správního orgánu za účelem kontroly jeho součinnosti. S ohledem na výše uvedené má žalovaný za prokázané, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vycestování, nebo je pozdržet. Z postupu žalobce je tak zřejmé, že by jeho propuštěním ze zajištění byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany. S ohledem na jeho dosavadní jednání a chování vůči správnímu orgánu nelze očekávat součinnost žalobce v průběhu aktuálního řízení o mezinárodní ochraně bez nutnosti omezení jeho osobní svobody.
15. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem je žalovaný přesvědčen, že by žalobce mohl kvůli svému chování představovat nebezpečí pro veřejný pořádek v rámci České republiky a současně nelze účinně uplatnit zvláštní opatření dle § 47 zákona o azylu; žalovaný proto shledal naplnění podmínek stanovených ustanovením § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu.
16. Žalobce rovněž není osobou vyloučenou z aplikace § 46a odst. 1 zákona o azylu, neboť v jeho případě na základě vyjádření v rámci správního řízení o zajištění dle zákona o pobytu cizinců a vyhoštění a jeho žádosti o mezinárodní ochranu nelze konstatovat, že by byl zranitelnou osobou ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu, tedy nezletilou osobou bez doprovodu, rodičem nebo rodinou s nezletilým či zletilým zdravotně postiženým dítětem, osobou starší 65 let, osobou se zdravotním postižením nebo s vážným onemocněním, těhotnou ženou, obětí obchodování nebo osobou, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického či sexuálního násilí. Žalobce v průběhu řízení neuvedl nic, z čeho by bylo možné usuzovat, že je zranitelnou osobou, neboť prohlásil, že je zdravý, se svou rodinou nežije, a nesdělil a ani žalovaný neshledal žádné jiné důvody, které by jej řadily mezi zranitelné osoby, které nemohou být zajištěné v zařízení pro zajištění cizinců po dobu probíhajícího řízení ve věci mezinárodní ochrany.
17. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby krajský soud žalobu zamítl.

V. Posouzení věci krajským soudem

18. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 46a odst. 8 zákona o azylu).
19. O žalobě rozhodl krajský soud bez nařízení jednání v souladu s § 46a odst. 8 zákona o azylu, neboť žalobce nařízení jednání nenavrhл do pěti dnů ode dne podání žaloby a krajský soud neshledal, že by to bylo pro rozhodnutí věci nezbytné.

20. Krajský soud postupoval v souladu s požadavky rozsudku Soudního dvora EU ze dne 8. 11. 2022 o předběžné otázce ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*. Z něho je nutno dovozovat, že správní soud je povinen při přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince přihlížet i k vadám a nezákonnostem rozhodnutí, které zjistí sám, bez ohledu na námitky uplatněné žalobcem. V řízení o přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince se proto s ohledem na specifika institutu zajištění neuplatní pravidlo soudního přezkumu v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) a správní soud je oprávněn, resp. povinen identifikovat případné další nezákonnosti zajištění (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 11. 2022, č. j. 34 Az 36/2022-32, č. 4439/2022 Sb. NSS). Tyto závěry lze vztáhnout na rozhodnutí o zajištění podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu.
21. **Žaloba je důvodná.**
22. Krajský soud se nejprve zabýval námitkou, že napadené rozhodnutí bylo zmatečné, nepřezkoumatelné a postrádalo zhodnocení individuálních okolností případu.
23. Podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu může ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže je důvodné se domnívat, že by mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek.
24. Výkladem neurčitého právního pojmu „nebezpečí pro veřejný pořádek“ se již Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval. Lze zejména vycházet ze závěrů usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010-151, č. 2420/2011 Sb. NSS, podle kterého může být narušením veřejného pořádku *„jen takové jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti“*. Přestože citované usnesení bylo vydáno ve vztahu k zákonu č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, lze vyjmenovaná kritéria aplikovat i v nyní posuzované věci. Nejvyšší správní soud vysvětlil již v rozsudku ze dne 17. 9. 2013, č. j. 5 Azs 13/2013-30, č. 2950/2014 Sb. NSS: *„Otázku, zda je důvodné se domnívat, že zajištěný cizinec, který učinil prohlášení o mezinárodní ochraně v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, by mohl představovat nebezpečí pro veřejný pořádek, je při rozhodování správního orgánu o povinnosti tohoto cizince setrvat v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců [§ 46a odst. 1 písm. c) a odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu] nutno posuzovat tak jako obdobný důvod pro vyhoštění cizince [§ 119 odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky]. Takovým důvodem tedy může být jen jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti“* (shodně viz např. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2016, č. j. 5 Azs 37/2016-55).
25. Nejvyšší správní soud opakovaně shledal, že za nebezpečí pro veřejný pořádek ve smyslu § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu je třeba považovat pouze hrozbu takového jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti, přičemž je nutno zohlednit individuální okolnosti života cizince a přihlídnout k jeho celkové životní situaci (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2021, č. j. 1 Azs 24/2021-27, ze dne 18. 2. 2021, č. j. 1 Azs 322/2020-

- 25, nebo ze dne 24. 9. 2020, č. j. 7 Azs 196/2020-23, a rozsudek rozšířeného senátu ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010-151).
26. Z judikatury dále vyplývá, že fakt samotného nelegálního vstupu či pobytu na území České republiky není bez dalšího ohrožením veřejného pořádku, k tomu by musely přistoupit další závažné okolnosti jako opakované či déle trvající nerespektování pravomocných rozhodnutí o vyhoštění či páčání trestné činnosti. Nicméně i opakované páčání méně (protiprávně) intenzivního jednání může ve svém souhrnu představovat nebezpečí pro veřejný pořádek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2016, č. j. 2 Azs 122/2016-79).
27. V nyní posuzované věci z napadeného rozhodnutí nevyplývá, na základě jakých úvah žalovaný dospěl k závěru, že by žalobce mohl ohrozit veřejný pořádek. Ze správního spisu, konkrétně z výpisu z rejstříku trestů, se podává, že žalobce nebyl v České republice nikdy trestně stíhán či odsouzen, taktéž při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu dne 28. 11. 2024 žalobce prohlásil, že nebyl v České republice, ve vlasti či zahraničí trestně stíhán a žalovaný jeho tvrzení nevyvrátil. Ohledně ohrožení veřejného pořádku žalovaný toliko na straně 3 napadeného rozhodnutí uvedl, že by žalobce mohl svým chováním představovat nebezpečí pro veřejný pořádek v rámci České republiky. Své úvahy žalovaný nerozhodl ani ve vyjádření k žalobě, ve kterém pouze uvedl, že „*propuštění žalobce ze zařízení pro zajištění cizinců a vedení správního řízení ve věci mezinárodní ochrany bez omezení svobody žalobce by mohlo ohrozit veřejný pořádek v České republice, neboť u žalobce lze důvodně předpokládat jeho pokračující hrubé nerespektování českého právního řádu, což prokázal mj. i svou neochotou vycestovat z území Evropské unie*“. Takovéto odůvodnění je dle krajského soudu nedostatečné.
28. Krajský soud na rozdíl od žalovaného nemá za to, že nelegální pobyt žalobce na území České republiky, potažmo Evropské unie a nevycestování z Evropské unie, lze považovat za dostatečně intenzivní zásah do veřejného pořádku, aby bylo možné se důvodně domnívat, že by mohl představovat nebezpečí pro veřejný pořádek podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Dle krajského soudu tak v posuzované věci žalovaný nedostatečně odůvodnil existenci skutečného, aktuálního a dostatečně závažného ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Argumentoval toliko nerespektováním uložených správních vyhoštění a výjezdních příkazů, které však dle krajského soudu nepostačovaly k zajištění žalobce opírající se o § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu (shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2024, č. j. 6 Azs 186/2024–27, bod 12). Závěr žalovaného, že by žalobce mohl představovat nebezpečí pro veřejný pořádek, proto neobstojí. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal napadené rozhodnutí v části týkající se zdůvodnění postupu podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu nepřezkoumatelným.
29. Krajský soud se dále zabýval námitkou, že žalovaný dostatečně neposoudil možnost uložení zvláštního opatření. Podle § 47 odst. 2 téhož zákona může žalovaný rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Mezi zvláštní opatření, jejichž uplatnění je třeba zvážit před vydáním rozhodnutí o zajištění podle citovaného ustanovení, patří povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku

určeném žalovaným nebo povinnost osobně se hlásit žalovanému ve stanovené době (§ 47 odst. 1 zákona o azylu). Krajský soud pouze zdůrazňuje, že podle citovaných zákonných ustanovení má před zajištěním cizince v zařízení pro zajištění cizinců přednost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu (uložení povinnosti cizinci zdržovat se v pobytovém středisku určeném žalovaným nebo povinnost osobně se hlásit ve stanovené době).

30. Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016–38, volba některého ze zvláštních opatření namísto zajištění cizince je vázána na předpoklad, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že neexistuje důvodná obava, že se bude vyhýbat součinnosti v řízení o správním vyhoštění nebo případnému výkonu správního vyhoštění. Jinými slovy, je třeba zvážit, zda by uložení pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo.
31. Krajský soud na rozdíl od žalobce shledal, že se žalovaný nemožností uložit zvláštní opatření v napadeném rozhodnutí zabýval. Odůvodnil ji tím, že by uložení zvláštního opatření nebylo účinné kvůli předchozímu jednání žalobce, na základě kterého se lze oprávněně domnívat, že by v případě propuštění ze zajištění byl ohrožen průběh řízení o správním vyhoštění. Je třeba přisvědčit žalobci, že úvaha žalovaného byla velmi stručná, přesto v kontextu celého rozhodnutí lze dle krajského soudu seznat, z jakých důvodů dospěl žalovaný k závěru, že není možné zvláštní opatření uložit. Žalovaný zohlednil pobytovou historii žalobce a nerespektování právních předpisů České republiky, s čímž se krajský soud ztotožňuje. U žalobce totiž existuje důvodná obava, že by s žalovaným nespolečně pracoval v případě, že by mu bylo uloženo některé ze zvláštních opatření, a že by tak bylo ohroženo zabezpečení jeho dostupnosti pro řízení o správním vyhoštění, příp. pro jeho následný výkon.
32. Krajský soud má tak za to, že vzhledem k dosavadnímu jednání žalobce, který nelegálně přicestoval do České republiky, existují oprávněné důvody se domnívat, že by v pobytovém středisku či při pobytu na jiné adrese, kterou žalobce ve správním řízení ani neuvedl, nevyčkal do doby skončení řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, ale uchýlil se opět ke skrývání se před orgány veřejné moci a neoprávněnému pobytu (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 2. 2019, č. j. 6 Azs 351/2018-32, bod 21, výše citovaný č. j. 6 Azs 22/2020-19, bod 25). Obavy z nespolečné práce a neplnění zvláštních opatření žalobce nerozptýlil žádnými konkrétními argumenty. V průběhu správního řízení žalobce nepředložil žádné podklady a netvrdil žádné konkrétní skutečnosti prokazující, že by jakékoli ze zvláštních opatření mělo být v případě žalobce realizovatelné. Žalobce neuvedl žádné argumenty, které by představovaly alespoň nějakou indicii pro závěr, že žalobce by zvláštní opatření skutečně dodržoval. Žalobce proti napadenému rozhodnutí brojil pouze v obecné rovině, nijak nekonkretizoval, jaké skutečnosti měl žalovaný zohlednit v jeho prospěch (kromě předložení ničím nezdůvodněného potvrzení o ubytování). Ze správního spisu takové skutečnosti neplynou. Žalobce neuvedl ani žádné zvláštní okolnosti, které by vyvažovaly nedůvěru v žalobce plynoucí z jeho pobytové historie a protiprávního jednání. Z uvedených důvodů se krajský soud ztotožnil se závěry žalovaného, že v případě žalobce nebylo uložení zvláštních opatření možné. Námitky týkající se uložení zvláštního opatření tak nejsou důvodné.
33. Krajský soud neshledal pochybení žalovaného ani při určení délky zajištění.

34. Podle § 46a odst 5 zákona o azylu „*Ministerstvo v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění, kterou lze prodloužit, a to i opakovaně, nejdéle na 180 dnů*“.
35. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 3. 2024, č. j. 9 Azs 38/2024–50, vyslovil, že dle čl. 9 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. 6. 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu, má být žadatel o mezinárodní ochranu zajištěn pouze po co nejkratší dobu. Žalovaný proto nemůže bez podrobnějšího odůvodnění přistoupit ke stanovení doby zajištění na její maximální zákonem povolenou délku, která nyní činí šest měsíců. Nejvyšší správní soud tak dospěl k jasnému závěru, že „*ustanovení § 46a odst. 5 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném od 1. 7. 2023, umožňuje zajistit žadatele o udělení mezinárodní ochrany na maximální dobu 180 dnů. To však neznamená, že Ministerstvo vnitra může dobu zajištění stanovit na tuto novou maximální délku pouze s odůvodněním, že řízení ve věci mezinárodní ochrany může dle § 27 odst. 1 písm. a) citovaného zákona trvat až šest měsíců*“. To se však v posuzované věci nestalo. Žalovaný nestanovil maximální zákonem předvídanou lhůtu 180 dní, ale 110 dní. Navíc popsal, jak k této lhůtě došel. Délku zajištění navázal na řízení o mezinárodní ochraně, neučinil tak však obecně, ale popsal jednotlivé časové úseky (90+15+5), čemuž nelze nic vytknout. V této souvislosti lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2019, č. j. 1 Azs 363/2017–38, podle kterého zpravidla „*nelze osobu zajistit na dobu kratší, než je doba řízení o mezinárodní ochraně, přičemž opačný postup by vedl ze zmaření účelu institutu zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu*“. Délkou lhůty 110 dní se zabýval Nejvyšší správní soud v aktuálním rozhodnutí ze dne 24. 10. 2024, č. j. 9 Azs 187/2024–29, ve kterém vyslovil, že „*před samotným posouzením námitky připomíná, že stěžovatel mohl do účinnosti novely zákona o azylu č. 173/2023 Sb. (tedy do 1. 7. 2023) zajistit cizince podle § 46a odst. 5 zákona o azylu maximálně na dobu 120 dnů, po účinnosti této novely může cizince zajistit maximálně na dobu 180 dnů. Před účinností této novely stěžovatel obvykle volil dobu zajištění cizince na 110 dnů, jež se skládala z 90 dnů pro řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, 15 dnů pro případné podání žaloby a 5 dnů pro doručování písemností. Tuto dobu několikrát přezkoumal NSS, přičemž shledal, že rozhodnutí stěžovatele v této části „vychází z jeho ustálené praxe, současně však obsahuje dostatečně individualizované posouzení skutkových okolností bezpečně známých žalovanému a rozhodných pro délku stěžovatelova zajištění“ (srov. rozsudek NSS ze dne 23. 1. 2019, č. j. 1 Azs 363/2017–38)*“. Zhodnotil, že 110 dnů odpovídá obvyklému vývoji řízení. Krajský soud se s uvedenými závěry ztotožňuje, námitka týkající se délky zajištění tak také není důvodná.

V. Závěr a náklady řízení

36. Krajský soud tak dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je co do závěru o tom, že by žalobce mohl svých chování představovat nebezpečí pro veřejný pořádek nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť z něj není zřejmé, na základě jakých skutečností žalovaný k uvedenému závěru dospěl. Krajský soud proto napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Zbývající žalobní body krajský soud shledal nedůvodnými.
37. Krajský soud současně nevyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení (podle § 78 odst. 4 s. ř. s.), neboť po zrušení rozhodnutí žalovaného o zajištění je třeba na toto rozhodnutí nahlížet, jako kdyby vůbec nebylo vydáno. Neexistuje tedy řízení, v němž by mělo být pokračováno (k tomu přiměřeně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu

ze dne 1. 11. 2012, č. j. 9 As 111/2012-34, č. 2757/2013 Sb. NSS). Zrušení rozhodnutí o zajištění jako prvního úkonu ve věci totiž z povahy věci znamená ukončení řízení (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2020, č. j. 1 Azs 495/2019-43, č. 4085/2020 Sb. NSS). Žalovaný však musí bezprostředně po vrácení věci postupovat podle § 46a odst. 13 písm. c) zákona o azylu.

38. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce byl ve věci úspěšný, náhradu nákladů řízení však nepožadoval a ani z obsahu soudního spisu nevyplývá, že by mu nějaké náklady vznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

Ostrava 18. prosince 2024

Mgr. Jana Volková
samosoudkyně